

Nr 428.

Godkänd av första kammaren den 19 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 20 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löne reglering för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 213.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 29 april 1918 avlåten proposition, nr 381, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag föreslagit riksdagen att *dels* godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till förnyat avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar, *dels ock* medgiva, att Kungl. Maj:t må, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna grunder, utfärda nödiga bestämmelser i fråga om övergång på ny stat för den personal, som antagits i ordinarie tjänst före den nya lönestatens trädande i kraft.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 154 häft. (Nr 428.)

I anledning av förevarande proposition hava inom riksdagen väckts åtskilliga motioner, i vilka föreslagits vissa ändringar i det i propositionen intagna förslaget till avlöningsreglemente för statens järnvägar.

Då riksdagen till behandling samtidigt med förevarande proposition angående tillfällig löneroglering vid statens järnvägar upptagit Eders Kungl. Maj:ts propositioner nr 382, 383 och 384 angående tillfällig löneroglering för tjänstemän vid postverket, telegrafverket och statens vattenfallsverk, har riksdagen först velat yttra sig angående vissa för samtliga ifrågavarande lönerogleringar gemensamma frågor.

Riksdagen har icke kunnat undgå att hysa en viss betänksamhet mot att under nuvarande förhållanden genomföra en löneroglering för den stora personalen vid statens till civildepartementet hörande affärsdrivande verk. Med hänsyn till svårigheterna för affärsverken att på ett tillfredsställande sätt fylla sitt personalbehov och då det huvudsakligen gäller att uppbringa löneförmånerna till den nivå, som betingas av prisstegringen från tiden för de nuvarande lönerogleringarnas genomförande till tiden närmast före krigsutbrottet, samt det nu endast är fråga om en provisorisk reglering, som ej får tillmätas prejudicerande innebörd i avseende å befattningshavare i statens verk i allmänhet, har riksdagen likväl funnit sig böra nu besluta en tillfällig löneroglering för affärsverken.

Departementschefen har i korthet vidrört frågan om tjänstekategoriernas lämpliga placering å löneskalan samt härvid uttalat bland annat, att denna fråga snarast bör underkastas förnyad utredning. Jämväl motionsledes har detta spörsmål blivit bragt på tal. Även om de härutinnan framställda förslagen i viss mån syntes riksdagen äga fog för sig, har dock riksdagen icke kunnat bifalla desamma, enär den kort tillmätta tiden för behandlingen av propositionerna i fråga icke medgivit riksdagen att närmare intränga i detta invecklade ämne. I likhet med departementschefen finner emellertid riksdagen frågan vara värd en ingående prövning vid den i utsikt ställda fortsatta utredningen för åstadkommande av en definitiv löneroglering för affärsverken, vilken enligt riksdagens uppfattning bör äga rum så snart sig göra låter.

Vad särskilt angår den av Eders Kungl. Maj:ts föreslagna lönerogleringen vid statens järnvägar har kostnaden för densamma med utgångspunkt från personalantalet under år 1918 av 1915 års lönekommission, vars förslag i ämnet i allt väsentligt följts i den föreliggande

propositionen, beräknats till 5,780,000 kronor utöver den kostnad, som skulle utgå vid tillämpning av grunderna för det för år 1918 beviljade tillfälliga lönetillägget till de lägst avlönade personalgrupperna vid statens järnvägar.

Den i den föreliggande propositionen föreslagna utsträckningen av rätten att tilldela tjänstemännen såväl i styrelsen som vid distrikten bostad in natura har synts riksdagen vara av beskaffenhet att icke böra genomföras i sammanhang med den nu förevarande provisoriska löne-regleringen. Riksdagen har fördensskull ansett, att § 9 mom. 1 bör erhålla den lydelse, som riksdagen beslutat i anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 150 angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för statens järnvägar m. m.

I fråga om kallortstilläggen hava i en inom riksdagen väckt motion föreslagits vissa höjningar utöver vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit. I denna fråga har riksdagen funnit sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag, men håller före, att detta spörsmål bör göras till föremål för närmare prövning vid den blivande utredningen för åstadkommande av en definitiv löne-reglering vid statens järnvägar. Enahanda ståndpunkt har riksdagen funnit sig böra intaga beträffande de i vissa motioner berörda frågorna rörande tillgodoräkandet i lönehänseende av tjänstgöring i befattning av lägre grad efter befordran till tjänst av högre grad.

Arvode till belopp av 2,100 kronor och därunder fördelas för närvarande till $\frac{4}{5}$ i lön och $\frac{1}{5}$ i tjänstgöringspenningar. I propositionen har föreslagits, att proportionen skulle ändras till $\frac{3}{4}$ och $\frac{1}{4}$, detta med hänsyn till motsvarande förhållanden inom övriga affärsverk. I tre inom riksdagen väckta motioner har yrkats bibehållande av den hittillsvarande fördelningen. Med hänsyn till att det nu endast gäller en provisorisk löne-reglering, har riksdagen icke funnit det föreliggande tillräckliga skäl att för närvarande vidtaga en ändring i de nu gällande bestämmelserna i förevarande hänseende.

Förslaget om rätt för Eders Kungl. Maj:t att för bibehållande i tjänst av särskild kvalificerad person tilldela befattningshavare högre arvode än det, vartill han skulle varit berättigad, dock icke högre än det för befattningen bestämda slutarvodet, torde få anses såsom en konsekvens av den redan Eders Kungl. Maj:t givna rätten att vid nyanställning i statens järnvägars tjänst dispensera från bestämmelserna angående ålders-tilläggsberäkning. Riksdagen vill emellertid betona, att den sålunda föreslagna utvidgningen av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande befogenhet bör tagas i anspråk med största varsamhet samt endast då det gäller

för statens järnvägar svårersättlig arbetskraft och i sådana undantagsfall, då det är otvivelaktigt, att utan löneförhöjning den ifrågasatt befattningshavaren skulle komma att lämna statstjänsten.

I trenne motioner hava framlagts förslag angående ökad semesterledighet för befattningshavare av lägre grad, varvid ifrågasatts, att semesterns längd skulle sättas i visst förhållande till tjänst- eller levnadsåren. Även om riksdagen funnit åtskilligt tala för en dylik anordning, har riksdagen icke ansett sig i nu förevarande sammanhang kunna bifalla ifrågasatt förslag, men förutsätter, att denna fråga upptages till behandling vid utredningen för den definitiva löneregleringens genomförande.

I samband med spørsmålet om semesterledigheten torde böra ses den motionsledes väckta frågan, att lokomotivmästare skulle erhålla tjänsteställning såsom tjänsteman av högre grad. Förlängning av den avdragsfria ledigheten skulle nämligen vara den huvudsakliga fördelen med den ifrågasatta uppflyttningen. Det vill synas riksdagen, att kravet på förbättrade semesterförmåner för lokomotivmästarna äger visst berättigande, men har riksdagen beträffande lämpligaste utvägen för vinnande av detta syfte icke nu kunnat intaga bestämd ställning.

Vad slutligen angår själva arvodena, jämväl i avseende å ålders-tilläggen, har riksdagen i frågans nuvarande läge funnit sig icke kunna i anledning av de väckta motionerna vidtaga någon ändring i Eders Kungl. Maj:ts förslag. Även en mindre rubbning i detta kan nämligen medföra konsekvenser, ej blott för löneregleringen vid statens järnvägar, utan även för avlöningsförhållandena vid de andra kommunikationsverken, vilka riksdagen saknat möjlighet att överskåda. Riksdagen vill emellertid beträffande såväl arvodena som övriga i motionsväg framförda detaljspörsmål, på vilka riksdagen ej närmare ingått, framhålla, att de uppslag, som i motionerna framkommit, böra tagas under omprövning vid utredningen för den definitiva löneregleringen för statens järnvägar.

Mot den föreliggande propositionen, i vad densamma ovan ej blivit vidrörd, har riksdagen ej funnit anledning till annan erinran, än att jämlikt riksdagens på grund av förut omnämnda proposition nr 150 fattade beslut antalet byråingenjörer av 1:a klass bör nedsättas till 14 samt antalet byråassistenter minskas till 19.

Riksdagen, som i vidfogade förslag till nytt avlöningsreglemente för statens järnvägar vidtagit de jämkningar, vilka betingas av de ovan angivna avvikelserna från Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen *dels* godkänt härvid fogade förslag till förnyat avlönings-

reglemente för tjänstemän vid statens järnvägar (bil. 1); *dels* medgivit, att Eders Kungl. Maj:t må, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över civilärenden den 29 april 1918 angivna grunder, utfärda nödiga bestämmelser i fråga om övergång på ny stat för den personal, som antagits i ordinarie tjänst före den nya lönestatens trädande i kraft.

Stockholm den 20 juni 1918.

Med undersätlig vördnad.

Bil. I.

Förslag

till

förnyat avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar.

§ 1.

1:o) Till generaldirektören och chefen för statens järnvägar utgår i årligt arvode 20,000 kronor.

Till en var av de två överdirektörerna och souscheferna, till överingenjören och chefen för statens järnvägsbyggnader samt till överingenjören och chefen för statens järnvägars huvudverkstäder utgå arvoden med 12,000 kronor.

2:o) Generaldirektör är berättigad att från och med månaden näst efter den, under vilken han uppnått 65 levnadsår, under sin återstående livstid av trafikmedel uppbära en årlig pension av 6,000 kronor. Generaldirektör, som, innan han uppnått 65 levnadsår, antingen på grund av sjukdom eller därigenom, att han efter utgången av den tid, för vilken han förordnats, icke erhåller förnyat förordnande, eller ock eljest utan egen begäran nödgas avgå från sin befattning utan att på grund av tjänstefel hava förverkat densamma, är berättigad att i pension uppbära ett årligt belopp av 6,000 kronor för tiden, intill dess han uppnått 65 års ålder. Skulle generaldirektör före utgången av den tid, erhållet förordnande avser, finnas vara av sjukdom oförmögen till vidare nöjaktig tjänstgöring, skall han vara underkastad skyldighet att avgå mot åtnjutande av pension enligt nu angivna bestämmelser. Såsom pensionsavgift skall å det för generaldirektör bestämda arvodet eller den honom under tiden, intill dess han uppnått 65 år, tillkommande pension avdragas ett årligt belopp av

360 kronor, som skall inbetalas till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar omförmälda fond; skolande ovannämnda pensionsbelopp gäldas efter de i 20 § av samma lag angivna grunder.

Vad sålunda är stadgat om generaldirektör gäller jämväl om överdirektör och överingenjör.

3:o) Övriga vid statens järnvägar anställda tjänstemän tillkommer arvode enligt bestämmelserna i § 2 av detta avlöningsreglemente.

4:o) Till en var av två järnvägsfullmäktige må utgå arvode efter 5,000 kronor för år.

5:o) Till en var av tre överrevisorer må utgå ett årligt arvode av 2,500 kronor.

6:o) Arvode, med undantag av det till generaldirektören, till överdirektör, till överingenjör, till järnvägsfullmäktig och till överrevisor utgående, som överstiger 3,900 kronor, fördelas till två tredjedelar i lön och en tredjedel i tjänstgöringspenningar. Av arvode till belopp av 3,900 kronor och därunder intill 2,100 kronor utgöra tre fjärdedelar lön och en fjärdedel tjänstgöringspenningar samt av arvode å 2,100 kronor och därunder fyra femtedelar lön och en femtedel tjänstgöringspenningar.

§ 2.

1:o) Till annan *tjänsteman i styrelsen* än generaldirektör, överdirektör och överingenjör utgår avlöning dels såsom arvode och dels, där bostad in natura icke åtnjutes, i form av ersättning för bostad och bränsle, allt enligt följande stat. Där ersättning för bostad och bränsle icke är i staten med visst oföränderligt belopp angiven, utgår samma ersättning med 40 procent av arvodet med den i staten bestämda begränsning. Nämda ersättning anses tillhöra lönen.

	Be- gyn- nelse- arvode kr.	Arvode efter					Ersättning för bostad och bränsle		Summa avlöning	
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr.	15 år kr.	lägst kr.	högst kr.	lägst kr.	högst kr.
Tjänstemän av högre grad:										
Byråchef ¹⁾	6,600	6,900	7,200	7,500			2,400		9,000	9,900
Förste byrådirektör ¹⁾										
Byrådirektör										
Ombudsman										
Överkontrollör	5,400	5,700	6,000	6,300			2,160	2,400	7,560	8,700
Arkitekt										
Överinspektör										
Sekreterare										
Kamrer och föreståndare för kammarkontoret										
Förste aktuarie och före- ståndare för statistiska kon- toret										
Milkontrollör och förestån- dare för milkontoret	4,800	5,100	5,400	5,700			1,920	2,280	6,720	7,980
Revisor och föreståndare för revisionskontoret										
Intendent o. föreståndare för biljett- och blankettkontoret										
Förste kontrollör										
Byråingenjör av 1:a klass... Lantmätare										
Förrådskontrollör										
Kassör										
Registrator										
Notarie										
Aktuarie	3,900	4,200	4,500	4,800			1,560	1,600	5,460	6,400
Byråingenjör av 2:a klass Kontrollör										
Expeditionsföreståndare ²⁾ ...	3,600	3,900	4,200	4,500			1,440	1,600	5,040	6,100
Förste bokhållare	3,000	3,300	3,600	3,900	4,200		1,200	1,600	4,200	5,800
Underingenjör										
Manlig bokhållare	2,700	3,000	3,300	3,600	3,900		1,080	1,560	3,780	5,460
» ritare	2,100	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600	840	1,200	2,940	4,800
» kontorsskrivare										
Kvinnlig bokhållare	1,950	2,250	2,550				750		2,700	3,300
» ritare										
» kontorsskrivare	1,500	1,650	1,950	2,250			600	650	2,100	2,900
Tjänstemän av lägre grad:										
Manligt kontorsbiträde ³⁾ ...	1,350	1,425	1,500	1,650	1,950		540	780	1,890	2,730
Vaktmästare ⁴⁾	1,275	1,350	1,425	1,500	1,650				1,275	1,650
Kvinnligt kontorsbiträde ...	1,275	1,350	1,425	1,500	1,650		500		1,775	2,150

¹⁾ Tjänstemän av denna kategori kan i stället för ersättning för bostad och bränsle erhålla bostad in natura om 6 rum och kök. ²⁾ Denne tjänstemän kan i stället för ersättning för bostad och bränsle erhålla bostad in natura om 4 rum och kök. ³⁾ Kontorsbiträde, som tjänstgör såsom förman å biljettryckeriet, kan erhålla ett tilläggsarvode av högst 180 kronor om året. ⁴⁾ Vaktmästare erhåller bostad in natura. Förste vaktmästare erhåller ett tilläggsarvode av 200 kronor om året.

Anm. Tilläggsarvode anses såsom extra inkomst och må förty icke ens till någon del uppbäras av tjänstemän, då han ej tjänstgör.

2:o) Tjänsteman vid distrikten och huvudverkstäderna åtnjuta arvode enligt följande stat:

	Begy- nelse- arvode kr.	A r v o d e e f t e r				
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr.	15 år kr.
<i>Tjänsteman av högre grad:</i>						
Distriktschef	9,000					
Bandirektör	6,600	6,900	7,200	7,500		
Maskindirektör						
Trafikdirektör						
Distriktssekreterare	5,400	5,700	6,000	6,300		
Förrådsintendent						
Baningenjör av 1:a klass						
Maskiningenjör av 1:a klass	5,100	5,400	5,700	6,000		
Trafikinspektör av 1:a klass						
Överinspektör						
Baningenjör av 2:a klass	4,800	5,100	5,400	5,700		
Telegrafingenjör						
Signalingenjör						
Maskiningenjör av 2:a klass	4,500	4,800	5,100	5,400		
Trafikinspektör av 2:a klass						
Distriktskamrer						
Verkstadskamrer	4,200	4,500	4,800	5,100		
Förrådsförvaltare						
Stationsinspektör å 1:a klassens station						
» » 2:a » »	4,200	4,500	4,800	5,100		
Distriktskassör	3,900	4,200	4,500	4,800		
Baninspektör						
Maskininspektör						
Elektroingenjör	3,600	3,900	4,200	4,500		
Byråassistent						
Stationsinspektör å 3:e klassens station						
Underinspektör	3,300	3,600	3,900	4,200		
Expeditionsföreståndare						
Stationsinspektör å 4:e klassens station A						
Underingenjör	3,000	3,300	3,600	3,900	4,200	
Förste bokhållare						
Förste telegrafist						
Stationsinspektör å 4:e klassens station B	3,000	3,300	3,600	3,900	3,900	
Bokhållare						
Förste stationskrivare						
Telegrafist	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600	
Manlig ritare						
» kontorsskrivare						
Stationskrivare	2,100	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600
Kvinnlig ritare						
» kontorsskrivare						
	1,500	1,650	1,950	2,250		

	Begy- nelse- arvode kr.	A r v o d e e f t e r				
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr.	15 år kr.
<i>Tjänstemän av lägre grad:</i>						
Lokomotivmästare	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600	
Vagnmästare	2,100	2,400	2,700	3,000	3,300	
Ledningsmästare.....						
Verkstadsmästare						
Stationsmästare å 5:e klassens station...	1,950	2,250	2,550			
Överbanmästare	1,650	1,950	2,250	2,550		
Lokomotivförare						
Maskinist						
Banmästare av 1:a klass						
Trädgårdsmästare						
Förrådsmästare						
Stationsmästare å 6:e klassens station...						
Bangårdsmästare	1,650	1,950	2,250			
Tågmästare						
Verkstadsförman						
Ledningsförman						
Förste kontorsbiträde						
Banmästare av 2:a klass						
Reparatör	1,425	1,500	1,650	1,950		
Vagnförman						
Stallförman						
Stationsmästare å 7:e klassens station...						
Konduktör						
Mänligt kontorsbiträde						
Stationsförman	1,350	1,425	1,500	1,650	1,950	
Portvakt å 1:a klassens station eller vid verkstad						
Banvaktsförman						
Trädgårdsförman						
Lokomotiveldare						
Vagnskötare	1,350	1,425	1,500	1,650	1,800	
Förrådsförman						
Maskin- och pannskötare.....						
Underreparatör						
Kvinnligt kontorsbiträde						
Vaktmästare						
Banvakt						
Vagn- och stallkarlar	1,275	1,350	1,425	1,500	1,650	
Förrådsvakt						
Ledningsvakt						
Stationskarl.....						

Ann. 1. Tjänsteman, som tillika är tågdirigent, kan erhålla ett tilläggsarvode efter högst 300 kronor om året.

Ann. 2. Tilläggsarvode anses såsom extra inkomst och må förty icke ens till någon del uppbäras av tjänsteman, då han ej tjänstgör.

3:o) Då Kungl. Maj:t finner sådant lämpligt, må kontorsskrivare avlönas efter beting på det sätt, att han erhåller betalning, i den mån han verkställer arbete, varå styrelsen utsatt visst pris. Så avlönad kontorsskrivare skall för utförandet av sådana arbeten, vilka icke lämpligen kunna på nämnda sätt gottgöras, erhålla betalning för timme enligt pris, som styrelsen fastställer.

Undantagsvis må i de fall, då järnvägsstyrelsen anser sådant lämpligt för tillgodoseende av statens järnvägars intressen, beträffande tjänstemän av lägre grad avlöningen för visst arbete kunna bestämmas efter ackord eller beting.

§ 3.

Antalet av nedanstående befattningar utgör

i styrelsen:

byråchefer	11
förste byrådirektörer	2
byrådirektörer	5
ombudsmän	2
överkontrollör	1
arkitekt	1
överinspektörer	3
sekreterare	12
kamrer och föreståndare för kammarkontoret	1
förste aktuarie och föreståndare för statistiska kontoret	1
milkontrollör och föreståndare för milkontoret	1
revisor och föreståndare för revisionskontoret	1
intendent och föreståndare för biljett- och blankettkontoret	1
förste kontrollörer	3
byråingenjörer av 1:a klass	14
lantmätare	1
förrådskontrollör	1
kassör	1
registrator	1
notarier	12
aktuarier	2
byråingenjörer av 2:a klass	13
kontrollörer	7
expeditionsföreståndare	1

vid distrikten och huvudverkstäderna:

distriktschefer	5
bandirektörer	5
maskindirektörer	6
trafikdirektörer	5
distriktssekreterare	5
förrådsintendenter	5
baningenjörer av 1:a klass	13
maskiningenjörer av 1:a klass	15
trafikinspektörer av 1:a klass	10
överinspektörer	3
baningenjörer av 2:a klass	1) 20
telegrafingenjörer	5
signalingenjörer	5
maskiningenjörer av 2:a klass	9
trafikinspektörer av 2:a klass	14
distriktskamrer	5
verkstadskamrer	1
förrådsförvaltare	1
stationsinspektörer å 1:a klassens stationer	13
stationsinspektörer å 2:a klassens stationer	33
distriktskassörer	5
baninspektörer	5
maskininspektörer	20
elektroingenjör	1
byråassistenter	19
stationsinspektörer å 3:e klassens stationer	43
underinspektörer	8
expeditionsföreståndare	20.

Antalet övriga i § 2 omförmälda befattningar bestämmes för varje år av Kungl. Maj:t.

§ 4.

1:o) Tjänsteman, för vilken arvode i § 2 finnes bestämt till ett lägsta och därefter följande högre belopp, erhåller arvodesförhöjning efter att hava innehaft ett och samma arvode i tre år; och äger sådan förhöjning rum intill dess det för befattningen stadgade högsta arvodet uppnåtts.

1) Minskas till 15 i mån av ledighblivande av befattningar utav ifrågavarande slag.

2:o) Förhöjt arvode tillträdes vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd.

I övrigt gäller såsom allmänna villkor för erhållande av arvodesförhöjning:

att tjänsteman under mera än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna arvodesförhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester eller tjänstledighet utan arvodesavdrag eller fullgjort värnplikt, samt

att tjänsteman icke redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt gällande bestämmelser är förpliktad att från tjänsten avgå.

3:o) En var tjänsteman, som befordras eller i annan ordning förflyttas från en befattning till annan, erhåller i den nya befattningen såsom begynnelsearvode minst det arvode, han vid förflyttningen innehade i den förra befattningen.

Förekommer ej sådant arvode, men väl högre arvode i den nya befattningen, tilldelas den förflyttade det närmast högre arvode, som förekommer för den nya befattningen.

Den, som efter egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas till befattning med lägre arvode, må dock icke bekomma mer än det högsta för sistnämnda befattning förekommande arvode.

Tjänsteman, som befordras eller i annan ordning förflyttas från en befattning till en annan, äger att i fråga om begynnelsearvode och arvodesförhöjning i den nya befattningen tillgodoräkna sig hela den tid, han åtnjutit det vid förflyttningen innehavda arvodet, oavsett i vilken befattning han innehaft detsamma.

Tjänsteman av lägre grad, som befordras till befattning såsom tjänsteman av högre grad, må, i den mån sådant erfordras till förekommande av löneminskning i den nya befattningen, kunna av järnvägsstyrelsen tilldelas ett personligt lönetillägg, motsvarande den minskning, han i annat fall skulle hava fått vidkännas; med rätt för tjänstemannen att uppbära ifrågavarande lönetillägg intill dess arvodesförhöjning första gången erhålles i den nya befattningen.

4:o) Undantagsvis må, när statens järnvägars intressen så oundgängligen fordra, Kungl. Maj:t kunna, för förvärvande eller bibehållande i tjänst av särskilt kvalificerad person, tilldela befattningshavare ett högre arvode i vederbörande tjänst än det, vartill han enligt förut

angivna grunder eljest skulle varit berättigad, dock icke i något fall högre än det för befattningen bestämda slutarvode.

I fråga om befattning med lägsta arvode av 3,000 kronor eller därunder må dock järnvägsstyrelsen, där särskilda omständigheter föreligga och den av Kungl. Maj:t för året fastställda arvodesstaten sådant medgiver, i begynnelsearvode tilldela ny innehavare av dylik befattning ett för befattningen ifrågakommande högre arvode.

§ 5.

1:o) Fullt arvode må under loppet av samma kalenderår till en var tjänsteman, som åtnjuter semester eller tjänstledighet för enskilda angelägenheter, utgå till innehavare av befattning inom styrelsen med lägsta arvode av 4,800 kronor eller däröver under fyrtiofem dagar, till övriga tjänstemän av *högre grad* under trettio dagar samt till tjänstemän av *lägre grad* under femton dagar; skolande likväl vid bestämmandet av denna tid icke medräknas den tid, tjänsteman efter styrelsens medgivande använt för att utom sin tjänstgöringsort på egen bekostnad göra iakttagelser i sitt yrke, eller den tid, som åtgått för fullgörande av de skyldigheter, vilka ålegat honom såsom fullmäktig eller revisor vid statens järnvägstrafiks pensionsinrättning, eller de sön- och helgdagar, han enligt gällande bestämmelser varit befriad från tjänstgöring för åtnjutande av sabbatsvila.

Åtnjuter tjänsteman ledighet för sjukdom eller svag hälsas vårdande, må fullt arvode till honom utgå för en tid av högst fyrtiofem dagar under ett och samma kalenderår.

Om han åtnjutit såväl semester eller ledighet för enskilda angelägenheter som ledighet för sjukdom eller svag hälsas vårdande, må dock sammanlagda antalet dagar, för vilka tjänsteman under nämnda förhållanden äger uppbära fullt arvode, icke överstiga fyrtiofem dagar.

2:o) Under semester utöver den i nästföregående moment för vederbörliga fall stadgade tid för fullt arvodes åtnjutande eller där annan tjänstledighet utöver samma tid prövas på grund av föreliggande omständigheter böra beviljas tjänsteman, må för sålunda överskjutande tid tjänstgöringspenningar icke uppbäras.

3:o) Hindras tjänsteman av sjukdom att förrätta sin tjänst utöver den tid, fullt arvode enligt vad ovan sagts till honom utgår, äger han uppbära hela lönen.

Åtnjuter tjänsteman semester eller tjänstledighet för enskilda angelägenheter, sammanlagt för år ej överstigande den tid, fullt arvode

vid dylik ledighet till honom utgår, äger han jämväl, oavsett den ledighet han förut under året åtnjutit, uppbära hela lönen.

Åtnjuter tjänsteman däremot eljest utöver nyssnämnda tid semester eller tjänstledighet av annan anledning än sjukdom, eller avstänges han i behörig ordning från tjänstgöring, eller är han eljest lagligen förhindrad att sköta sin befattning, kan han förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest provas skäligt.

4:o) Är tjänsteman sjuk i följd av kroppsskada, ådragen i tjänsteutövning, må, såsom undantag från vad ovan är stadgat, arvode till honom utgå under högst sex månader oavkortat samt efter denna tid med belopp, som för tjänsteman av *högre grad* av Kungl. Maj:t och för tjänsteman av *lägre grad* av styrelsen bestämmes.

5:o) Har generaldirektör, överdirektör eller överingenjör beviljats ledighet och vikarie för honom förordnats, må på Kungl. Maj:ts prövning bero, huru stor del av arvodet skall till vikarien avstås.

§ 6.

1:o) Den, som på förordnande förvaltar ledig befattning, åtnjuter under tiden de med densamma förenade avlöningsförmåner.

2:o) I övrigt utgår, där ej i förekommande fall högre ersättning efter vad i nästföregående paragraf mom. 3 stadgas eller resekostnads- och traktamentsersättning anses böra ifrågakomma, ersättning för uppehållande av högre befattning vid styrelsen sålunda, att den vikarierande äger, mot avstående av egna tjänstgöringspenningar, uppbära ersättning för mistade tjänstgöringspenningar och därutöver vad som motsvarar skillnaden mellan tjänstgöringspenningarna i lägsta lönegraden för, å ena sidan, den högre befattning, som uppehålls, och, å andra sidan, den vikarierandes egen befattning. Dylik vikariatsersättning utgår dock icke, då uppehållet av högre befattning är beroende därav, att ordinarie tjänsteman företagit av sin berörda befattning föranledd tjänsteresa som varat endast några få dagar.

Ersättning till den, som på förordnande uppehåller generaldirektörs-, överdirektörs- eller överingenjörsbefattning, bestämmes för varje gång av Kungl. Maj:t.

Angående ersättning för uppehållande av högre befattning vid distrikten äger järnvägsstyrelsen utfärda närmare bestämmelser.

§ 7.

För åtnjutande av de med befattning förenade avlöningsförmåner gälla följande allmänna bestämmelser:

1:o) Tjänsteman skall vara underkastad icke allenast de i gällande instruktion givna bestämmelser utan ock den utvidgade eller förändrade tjänstgöring eller den förflyttning till annan tjänstgöringsort eller annan befattning vid statens järnvägar, som kan varda honom i behörig ordning ålagd, dock utan minskning i det honom vid förflyttningen enligt stat tillkommande arvode.

Likaledes skall tjänsteman vara skyldig underkasta sig dels, efter vederbörande överordnade myndighets bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja befattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed, dels ock de förändrade bestämmelser i fråga om pension, som kunna varda stadgade.

Den, som i följd av befattnings indragning eller förändring förflyttas till annan befattning med ringare avlöningsförmåner, är berättigad erhålla, förutom vid förflyttningen innehavande arvode, jämväl bostadsförmån eller ersättning för bostad och bränsle enligt de för den förut innehavda befattningen gällande grunder, ävensom från den tid, han i sin förra befattning skulle hava kommit i åtnjutande av förhöjning i arvode, dylik arvodesförhöjning. Enahanda förmåner må ock, i den mån järnvägsstyrelsen så prövar skäligt, tillerkännas den, som förflyttas till annan befattning på grund av avtagande själs- eller kroppskrafter, minskad syn- eller hörsselförmåga eller ock annan dylik oförevallad anledning.

2:o) Med befattning vid statens järnvägar må icke förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat.

Ej heller må med befattning vid statens järnvägar förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej, vad angår verkets chef, överdirektör, överingenjör, distriktschef, byråchef, förste byrådirektör, byrådirektör eller överkontrollör, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, järnvägsstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses hinderlig för fullgörande av tjänstgöringen vid statens järnvägar, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas

Över alla av styrelsen i ovannämnda hänseenden meddelade beslut skall förteckning föras hos styrelsen.

Gift kvinna må till ordinarie befattning befordras allenast efter av Kungl. Maj:t på framställning i varje särskilt fall lämnat medgivande. Där kvinnlig innehavare av ordinarie befattning ingår äktenskap, skall hon icke vara skyldig att av sådan anledning avgå från befattningen, därest icke järnvägsstyrelsen med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finner det nödigt.

3:o) Avlöning må ej utgå till tjänsteman för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunnat styrka giltigt förfall.

Därest tjänsteman varder avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, skall den del av hans avlöning, som icke av styrelsen prövas böra användas till befattningens uppehållande, under tiden innehållas, såvida ej styrelsen finner skäligt låta honom uppbära något därav.

§ 8.

Vid avgång från statens järnvägars tjänst till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall utgår till generaldirektör, överdirektör och överingenjör arvudet samt till annan tjänsteman lönen till månadens slut. Tjänstgöringspenningar utgå endast till och med den dag, avgången sker.

Avlider tjänsteman i följd av olyckshändelse under tjänsteutövning, må ett belopp, motsvarande en månads avlöning, såsom begravningshjälp tilldelas stärbuset.

§ 9.

1:o) Förmånen av fri bostad uti järnvägens egna eller förhyrda lägenheter må, där styrelsen finner sådant vara för järnvägstrafiken behöfligt, tillkomma *dels* byråchef, förste byrådirektör, expeditionsföreståndare, förste vaktmästare och vaktmästare i styrelsen, *dels* följande tjänstemän av *högre grad* vid distrikten och huvudverkstäderna, nämligen: distriktschef, ban-, maskin- och trafikdirektör, förrådsintendent, distriktssekreterare, ban-, maskin-, telegraf- och signalingenjör, trafikinspektör, överinspektör, baninspektör, maskininspektör, elektroingenjör, byråassistent, stationsinspektör, underinspektör, expeditionsföreståndare för biljettexpedition, förste stationsskrivare å station av 2:a eller 3:e klass ävensom

dylik tjänsteman å station av högre klass, som tjänstgör antingen å stationsinspektors expedition och regelbundet användes i yttre tjänstgöring eller å biljettexpedition, dels samtliga tjänstemän av *lägre grad* vid distrikten eller huvudverkstäderna med undantag av lokomotivförare, tågmästare, ogift förste kontorsbiträde och ogift manligt kontorsbiträde samt sådant gift förste kontorsbiträde och gift manligt kontorsbiträde, som icke regelbundet användes i yttre tjänstgöring, konduktör, eldare, vagnskötare och kvinnligt kontorsbiträde.

Där lokala förhållanden göra sådant nödigt eller lämpligt, må fri bostad i järnvägens egna eller förhyrda hus tillkomma jämväl här nu ej nämnda tjänstemän vid distrikten ävensom de tjänstemän, i fråga om vilka, på sätt ovan angivits, undantag stadgats beträffande förmånen att erhålla inkvartering in natura.

2:o) Med fri bostad är förenad förmånen av fritt bränsle enligt stat, som av styrelsen fastställles.

3:o) Tjänstemän vid distrikten, vilka ej åtnjuta fri bostad, äga uppbära ersättning för bostad och bränsle med 20, 25, 30, 35 eller 40 procent av arvodet allt efter den ort, där vederbörande är placerad, i enlighet med de grunder, som av Kungl. Maj:t bestämmas; dock med iakttagande därav, att beloppet av nämnda ersättning ej må överstiga:

a) å station, där ersättningen utgår med 40 procent:

för tjänsteman, som kan erhålla 6 rum och kök eller därutöver	kronor	2,400
» » » » » 5 » » »	»	2,000
» » » » » 4 » » »	»	1,600
» » » » » 3 » » »	»	1,200
» » » » » 2 » » »	»	900,

skolande dock högsta ersättningen utgöra: för distriktskassör och stationsinspektör å station av lägre klass än 2:a: 1,600 kronor; för kvinnlig kontorskrivare och kvinnlig ritare 650 kronor samt för kvinnligt kontorsbiträde 500 kronor;

b) å övriga stationer:

för tjänsteman, som kan erhålla 6 rum och kök eller därutöver	kronor	2,000
» » » » » 5 » » »	»	1,700
» » » » » 4 » » »	»	1,400
» » » » » 3 » » »	»	1,000
» » » » » 2 » » »	»	750,

skolande dock högsta ersättningen utgöra: för distriktskassör och stationsinspektör å station av lägre klass än 2:a: 1,400 kronor; för kvinnlig

kontorsskrivare och kvinnlig ritare 600 kronor samt för kvinnligt kontorsbiträde 450 kronor.

4:o) Ersättning för bostad och bränsle anses tillhöra lönen.

§ 10.

1:o) *Felräkningspenningar* tillkomma

a) *kassör i styrelsen* samt *distriktskassör* med 300 kronor om året;

b) *annan personal*, som i regelbunden tjänstfördelning handhar uppörd från allmänheten, med högst 0.1 procent av samtliga redovisade trafik- och telegraminkomster jämte efterkravsbelopp till fördelning mellan nämnda personal på avsändnings- och emottagningsstationerna, med iakttagande att beloppet, för tjänsteman och år räknat, ej må överstiga:

å biljettexpeditionerna vid Stockholms centralstation, Göteborgs och Malmö huvudstationer ävensom å statens järnvägars resebyrå i Stockholm kronor 240, samt å övriga expeditioner och stationer » 180;

ägande Kungl. Maj:t i övrigt meddela närmare bestämmelser rörande sättet för fördelning av felräkningspenningar m. m.;

c) *tjänsteman, vilken verkställer utbetalning av avlöning*, uppgående till minst 100,000 kronor för år, med 25 öre för varje fulla tusental kronor av samma avlöning, under förutsättning att särskilt arvode enligt 2:o) här nedan icke utgår till vederbörande.

2:o) *Extra arvode* av högst 300 kronor om året för varje bansektion tillkommer tjänsteman vid distrikten, som handhaver *underkassörsgöromål* vid banavdelningen.

3:o) *Anmärkningsprovision* tillkommer *tjänsteman vid revisions- och kontrollkontoren* enligt de närmare grunder, Kungl. Maj:t bestämmer, med högst 15 procent å varje belopp, som på grund av anmärkning, gjord av sådan tjänsteman, antingen, såsom ej behörigen uppbyret, till statens järnvägar inflyter eller, såsom för högt debiterat, till vederbörande återgäldas.

4:o) *Milpenningar* tillkomma *tågpersonalen* enligt de grunder, Kungl. Maj:t fastställer.

5:o) *Premier* må enligt särskilda av Kungl. Maj:t fastställda bestämmelser kunna tilldelas tjänstemän av *lägre grad*, till följd av vilkas hushållning med materialier avsevärda besparingar i utgifterna för trafiken åstadkommits.

6:o) Om extra inkomst enligt denna paragraf gäller vad i § 2 för där omnämnt tilläggsarvode är stadgat.

7:o) Tjänsteman, som utan egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas från en tjänstgöringsort till en annan, må, där så finnes skäligt, av järnvägsstyrelsen eller efter styrelsens bestämmande av underlydande myndighet tilldelas ersättning, ej mindre för den merutgift, som på grund av förflyttningen uppstått därigenom, att han nödgats vidkännas kostnad för bostad å såväl den gamla som den nya tjänstgöringsorten, än även för kostnader i och för in- och uppackning samt transport till och från järnvägsvagn av tjänstemannens flyttsaker.

§ 11.

Tjänsteman av *lägre grad*, med undantag av kvinnligt kontorsbiträde, erhåller antingen uniformspersedlar in natura eller ock beklädnadsersättning till visst årligt belopp jämte i vissa fall överdragskläder in natura, allt enligt reglemente, som av styrelsen fastställles.

§ 12.

Dyrortstillägg utgår med 100 kronor om året till tjänstemän av *lägre grad*, vilkas arvode icke överstiger 1,950 kronor och som äro placerade i städer med minst 15,000 invånare samt, vad Stockholms-trakten angår, å stationer och bansträckor utom Stockholm till och med Älvsjö, Järva och Värtan.

Kallortstillägg utgår:

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Bräcke till och med Jörn, jämte bilinjerna Långsele—Sollefteå, Mellansel—Örnsköldsvik, Vännäs—Umeå och Bastuträsk—Skellefteå—Kallholmen, från Järpen till och med Duved samt från Lit till och med Volgsjön med bilinjerna Jämtlands Sikås—Hammerdal och Ulriksfors—Strömsund med fem kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Duved till Riksgränsen bortom Storlien, från Jörn till och med Haparanda jämte bilinjen Älvsby—Piteå, från Luleå till och med Polcirkeln samt från Karungi till och med Övertorneå med tio kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Polcirkeln till och med Gällivare jämte bilinjerna Gällivare—Malmberget, Gällivare—Koskullskulle och Gällivare—Porjus med tjugufem kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Gällivare till och med Riksgränsen, med undantag av tjänstemän tillhörande banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal å banlinjen Abisko—Riksgränsen, med fyrtio kronor i månaden;

samt för nyssnämnda tjänstemän vid banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal med femtio kronor i månaden.

Dyrortstillägg och kallortstillägg skola anses tillhöra lönen.

§ 13.

Kostnadsfri läkarvård jämte medikamenter lämnas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar, åt den vid distrikten anställda personalen ävensom åt där anställda tjänstemäns av *lägre grad* hos dem boende hustrur och oförsörjda barn.

§ 14.

Tjänstemän å ångfärja.

1:o) Tjänstemän å statens järnvägar tillhörig ångfärja åtnjuta arvode enligt följande stat:

	Begy- nelse- arvode kr.	A r v o d e e f t e r			
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr.
<i>Tjänstemän av högre grad:</i>					
Befälhavare ¹⁾	4,800	5,100	5,400	5,700	
Förste styrman och reservbefälhavare ²⁾	3,000	3,300	3,600	3,900	
Övermaskinist ³⁾					
Andre styrman ²⁾	2,400	2,700	3,000	3,300	
Andre maskinist ⁴⁾					
<i>Tjänstemän av lägre grad:</i>					
Tredje styrman.....	1,650	1,950	2,250		
Tredje maskinist.....					
Maskinskötare.....	1,350	1,500	1,650	1,800	
Förhandseldare.....					
Rorgångare.....	1,275	1,350	1,500	1,650	
Timmerman.....					
Eldare.....	1,200	1,275	1,350	1,425	1,500
Matros.....	1,125	1,200	1,275	1,350	1,425

¹⁾ Befälhavare åtnjuta för varje enkel resa, han tjänstgör, å routen Trälleborg—Sassnitz 3 kronor 50 öre och å annan route 1 krona såsom tilläggsarvode.

²⁾ Förste och andre styrman åtnjuta för varje enkel resa, de tjänstgöra såsom befälhavare, å routen Trälleborg—Sassnitz 3 kronor 50 öre och å annan route 1 krona såsom tilläggsarvode.

³⁾ Övermaskinist åtnjuta för varje enkel resa, han tjänstgör, å routen Trälleborg—Sassnitz 1 krona 75 öre och å annan route 50 öre såsom tilläggsarvode.

⁴⁾ Maskinist åtnjuta för varje enkel resa, han tjänstgör såsom övermaskinist, å routen Trälleborg—Sassnitz 1 krona 75 öre och å annan route 50 öre såsom tilläggsarvode.

2:o) Tjänsteman å ångfärja äger uppbära ersättning för bostad och bränsle jämlikt bestämmelserna i § 9 mom. 3 i detta avlöningsreglemente.

3:o) Ifrågavarande personal åtnjuter fri kost ombord enligt de närmare grunder, styrelsen bestämmer.

4:o) Tjänsteman å ångfärja av *lägre grad* erhåller beklädnadsersättning till visst årligt belopp jämte i vissa fall överdragskläder in natura, allt enligt reglemente, som av styrelsen fastställs.

5:o) Å ifrågavarande personal tillämpas i övrigt bestämmelserna för annan distriktspersonal i detta avlöningsreglemente; dock att dyrortstillägg icke utgår till tjänsteman å ångfärja.

§ 15.

Vad i detta reglemente är sagt om tjänstemän vid distrikten gäller jämväl tjänstemän vid huvudverkstäderna.

Detta avlöningsreglemente träder i kraft den 1 januari 1919, vid vilken tid avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar den 30 juni 1916 med däri sedermera vidtagna ändringar upphör att vara gällande.